

**Zespół Szkół Architektoniczno-Projektowych
im. Władysława Szafera w Gdańsku**

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ROK SZKOLNY 2024/2025

Podstawa prawna Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737)
3. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
5. Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozp. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz. U z 25 stycznia 2018 r., poz. 214)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2018 poz. 214)
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), Rozporządzenie MEN z dnia 13 sierpnia 2020 r. zmieniające ww. rozporządzenie (Dz. U. 2020, poz. 1386)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591)
10. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535) — art. 9a ust. 3 pkt 4 i ust. 13, art. 9d i art. 12 ust. 1
10. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700 ze zm.).
11. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025:
12. Statut Zespołu Szkół Architektoniczno – Projektowych w Gdańsku

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025:

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

I. Misja szkoły.

Zespół Szkół Architektoniczno-Projektowych im. Władysława Szafera w Gdańsku jest podmiotową wspólnotą, którą tworzą Uczniowie, ich Rodzice i Nauczyciele. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest :

- kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,

- kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur
- uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych
- budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

III. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga specjalnego, pedagoga, psychologa i innych specjalistów – powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępkach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanej diagnozy oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,

- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

6. Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),

- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

8. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

W 2024 roku wszystkie placówki edukacyjne w Polsce mają obowiązek wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich. Celem jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, dobrostanu i integralności w sytuacjach, w których mogą być narażeni na ryzyko. Zawarte są w nim wytyczne dla pracowników oraz osób działających w imieniu i interesie ZSAP w Gdańsku na rzecz małoletnich, a także zasady postępowania oraz procedury w przypadku podejrzenia ich narażenia na niebezpieczeństwo.

W placówce, która spełnia standardy ochrony dzieci:

- nie pracują osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka,
- wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - w placówce lub w rodzinie,
- wszystkie dzieci dowiadują się, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami - w realnym świecie oraz w Internecie,
- wszystkie dzieci mają stały dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych,
- rodzice dowiadują się, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

(źródło: Standardy Ochrony Dzieci - Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę)

IV. Charakterystyka środowiska wychowawczo –profilaktycznego

W skład Zespołu Szkół Architektoniczno-Projektowych wchodzi Technikum oraz Branżowa Szkoła I stopnia. Placówka kształci w zawodach: technik architektury krajobrazu, technik reklamy, technik organizacji turystyki, technik aranżacji wnętrz, ogrodnik. Bazę placówki stanowią sale dydaktyczne i pracownie rozmieszczone w czterech budynkach. Szkoła współpracuje z instytucjami działającymi w sferze opieki, wychowania, pomocy społecznej, socjalizacji, profilaktyki i kultury. Uczniowie objęci są opieką pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, wychowawców, pielęgniarki szkolnej, doradcy zawodowego, nauczycieli, psychologa z PPP nr 1 w Gdańsku. Nauczyciele współpracują z rodzicami w ramach organizowanych zebrań, konsultacji i spotkań indywidualnych. W szkole istnieje Rada Rodziców, której funkcjonowanie opisuje odrębny regulamin. Uczniów, rodziców i nauczycieli wspiera Zespół Wychowawczy.

Szkoła jest instytucją, która ma bezpośredni wpływ na rozwój ucznia, dlatego też realizuje wychowanie profilaktyczne, które stanowi integralną część wychowania ogólnego. Program wychowawczo-profilaktyczny spełnia wymogi podstawy programowej oraz oczekiwania uczniów, rodziców i nauczycieli. Ważnym jego elementem jest budowanie pozytywnego klimatu społecznego szkoły, w oparciu o zasady bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów.

W programie ujęto wychowywanie młodzieży do wartości oraz położono akcent na kształcenie i rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Zaplanowane działania mają służyć wzmocnieniu poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych. Realizacja działań ma pomóc w przygotowaniu i zachęcaniu młodzieży do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Program obejmuje zagrożenia i opisuje różnorodne celowe działania adresowane do uczniów, rodziców i pracowników placówki, będące odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby społeczności szkolnej. Jego zadaniem jest reagowanie na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są, jako szkodliwe i niepożądane.

Ujęte w programie działania wychowawczo-profilaktyczne mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji międzyludzkich. Jego nieodzownym elementem są oddziaływania służące znajomości sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresowych i konfliktowych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii bez naruszania godności osobistej innych ludzi. Istotnym zadaniem z obszaru profilaktyki ujętym w programie jest reagowanie na zagrożenia i problemy oraz przygotowanie młodych ludzi do podejmowania słuszych wyborów, informowanie o zagrożeniach, pokazywanie alternatywnych dróg wyboru, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. Zaplanowane działania wychowawczo - profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia uczniów.

V. Diagnoza problemów.

Modyfikacji programu dokonano w oparciu o analizę wyników ewaluacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego z roku szkolnego 2023/2024 oraz kierunku polityki oświatowej Państwa na rok szkolny 2024/2025.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny uaktualniono na podstawie:

- obserwacji pedagogicznej uczniów na zajęciach dydaktycznych, zajęciach pozalekcyjnych, w czasie przerw międzylekcyjnych, podczas wycieczek,
- wyników e-ankiet przeprowadzonych wśród wychowawców,
- wyników e-ankiet przeprowadzanych wśród uczniów,
- wyników e-ankiet przeprowadzanych wśród rodziców,
- analizy dokumentacji pracy pedagoga,
- analizy raportów wychowawcy klasowego.

Działania profilaktyczno- wychowawcze w naszej szkole kierowane do młodzieży obejmują jednocześnie trzy obszary aktywności, a mianowicie:

- wspomaganie dziecka w konstruktywnym radzeniu sobie z problemami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi psychofizycznemu oraz wysokiej jakości życia,
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój psychofizyczny i wpływają negatywnie na styl życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi psychofizycznemu i prozdrowotnemu stylowi życia

W wyniku przeprowadzonej diagnozy ustalono:

Czynniki chroniące:

- szkoła jest miejscem bezpiecznym dla uczniów,
- uczniowie przestrzegają zasad bezpieczeństwa
- uczniowie znają zasady zachowania się w szkole
- uczniowie są życzliwi dla siebie, pomagają sobie nawzajem
- nauczyciele są otwarci na pomoc
- nauczyciele udzielają wsparcia w razie trudności wychowawczych

- szkoła uczy postaw patriotycznych i obywatelskich
- szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest zgodny z powszechnie uznawanymi wartościami i normami społecznymi
- działania wychowawcze i profilaktyczne przyczyniły się do lepszego funkcjonowania ucznia w szkole
- wychowawcy na bieżąco diagnozują i rozwiązują pojawiające się problemy
- bardzo dobra współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę
- działania profilaktyczne kierowane są do uczniów rodziców, nauczycieli,
- działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły wspomagają rozwój psychiczny, fizyczny, społeczny i duchowy ucznia
- uczniowie wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc, gdy mają kłopoty
- uczniowie raczej zwracają się do nauczycieli ze swoimi problemami
- w większości uczniowie potrafią sobie radzić w sytuacjach stresujących
- w większości uczniowie czują się pewni siebie
- wyznawane wartości
- wyrównywanie szans edukacyjnych
- kształtowanie umiejętności uczniów
- indywidualizacja pracy z uczniem
- dobry kontakt rodziców z wychowawcami klas
- większa część nauczycieli uzgadnia podejmowane działania wychowawcze z rodzicami
- rodzice są zachęceni do brania czynnego udziału w życiu szkoły
- rodzice uczestniczą w spotkaniach z nauczycielami
- uczniowie chętnie chodzą do szkoły
- dzieci są akceptowane w klasie
- nauczyciele starają się poznać sytuację rodzinną i osobistą ucznia oraz rozwiązywać na bieżąco pojawiające się problemy
- nauczyciele realizują szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
- nauczyciele reagują na akty naruszania godności człowieka także te słowne, aby powstrzymać zachowania przemocowe
- nauczyciele reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań
- wychowawcy współpracują z dyrekcją szkoły i z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka
- nauczyciele udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznanie potrzeby uczniów
- uczniowie akceptują innych uczniów i szanują ich prawa
- uczniowie angażują się w życie szkoły
- inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły i społeczności lokalnej

- uczniowie mają wiedzę na temat cyberprzemocy
- w większości uczniowie nie doświadczyli cyberprzemocy
- uczniowie, którzy doświadczyli cyberprzemocy zwykle zwracali się o pomoc
- znają konsekwencje prawne stosowania Cyberprzemocy
- wiedzą do czego może doprowadzić cyberprzemoc – negatywny wpływ na zdrowie psychiczne
- połowa uczniów ma wiedzę na temat organizacji lub serwisu internetowego, które udzielają pomocy w sytuacji doświadczenia cyberprzemocy

Mocne stron szkoły:

- Otoczenie
- Nauczyciele
- Wyposażenie kierunkowe
- Atmosfera
- Atrakcje szkolne
- Dogodny dojazd
- Akceptowanie różnorodności
- Automaty z jedzeniem i pić
- Kameralność
- Brak dzwonek
- Możliwość samorozwoju
- Angażowanie uczniów w działania kształtujące postawy obywatelskie, a w szczególności praca w wolontariacie i w samorządzie.

Czynniki ryzyka:

- niska świadomość uczniów na temat form przemocy psychicznej
- przemoc rówieśnicza
- **doświadczenie przez niektórych uczniów problemów psychicznych - depresja i jej skutki, problemy w radzeniu sobie ze stresem, apatia, przygnębienie, niekonstrukttywne rozwiązywanie problemów, problemy z określeniem swojej tożsamości płciowej, zaburzenia lękowe w tym fobie szkolne, doświadczenie traumy psychicznej, zaburzenia zachowania, samookaleczenia, myśli samobójcze i próby samobójcze, zaburzenia neurorozwojowe /autyzm w tym z Zespołem Aspergera/,**
- problemy z wychowaniem, kulturą osobistą, szacunkiem do nauczycieli i rówieśników
- brak prostych i jasnych instrukcji, jasnych zasad

- niska motywacja do nauki, brak postępów w nauce, słabe oceny,
- niesystematyczność oraz małą aktywność na zajęciach,
- lekceważący stosunek do wypełniania obowiązku szkolnego – nie klasyfikacja , powtarzanie klasy, rezygnacja z nauki, zmiana szkoły
- niska frekwencja uczniów
- zbyt mało czasu poświęcają na naukę w domu
- **trudności wychowawcze związane z funkcjonowaniem rodziny-środowisko rodzinne ucznia,**
- **problemy z zachowaniem, kulturą osobistą, szacunkiem do nauczycieli**
- **zachowania ryzykowne: palenie papierosów, nadmierne korzystanie z komputera i telefonów oraz samookaleczenia, myśli samobójcze i próby samobójcze,**
- **odrzućenie przez rówieśników**
- **niska samoocena**
- **deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna**
- mało interesujące lekcje wychowawcze
- nie zawsze pracownicy szkoły zauważają problemy uczniów
- część uczniów nie czuje się w szkole bezpiecznie
- **mało zintegrowane zespoły klasowe**
- **niska samoocena - mniej niż połowa uczniów nie jest pewna siebie**
- **trudności w relacjach koleżeńskich,**
- palenie papierosów przez niektórych uczniów
- nie wszyscy wychowawcy współpracują z pedagogiem i psychologiem szkolnym
- dyskryminacja wśród uczniów
- nie w każdej sytuacji uczniowie reagują na różne przejawy przemocy
- niskie poczucie odpowiedzialności uczniów za swoje czyny
- trudności w wychowaniu młodzieży do wartości
- brak miejsca na indywidualne rozmowy nauczycieli z uczniami
- brak czasu do realizacji zadań poszerzających zdolności ucznia
- brak wiedzy rodziców na temat na temat przejawów agresji wobec ich dziecka w szkole,
- nie wszyscy rodzice wiedzą, czy szkoła uczy: zdrowego stylu życia, przeciwdziałania agresji, zapobiegania zagrożeniom i uzależnieniom od papierosów, alkoholu, narkotyków i dopalaczy

- brak wiedzy u części rodziców, czy nauczyciele udzielają wsparcia w razie trudności wychowawczych
- **brak motywacji do nauki**
- wysoka absencja na zajęciach, nieusprawiedliwione nieobecności (wagary)
- palenie papierosów, e-papierosów,
- **zachowania autoagresywne**
- **zaburzenia lękowe i depresyjno-lękowe**
- niska kultura osobista niektórych uczniów (agresja słowna, wulgaryzmy, brak szacunku wobec siebie oraz wobec dorosłych, lekceważenie obowiązujących norm)
- **niektórzy uczniowie mają trudności w budowaniu poprawnych relacji między uczniami, (odrzućenie przez rówieśników, niewłaściwa komunikacja interpersonalna),**
- **brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych (niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem, brak kontroli, zachowania agresywne),**
- **nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych, cyberprzemoc - ponad połowa dzieci jest w grupie ryzyka uzależnienia cyfrowego**
- nie wszyscy uczniowie posiadają informacje na temat organizacji lub serwisu internetowego, które udzielają pomocy w sytuacji doświadczenia cyberprzemocy
- **obojętny stosunek wobec cyberprzemocy**
- część uczniów nie zwróciłaby się do nikogo o pomoc w przypadku doświadczenia cyberprzemocy
- doświadczanie cyberprzemocy - aktów przemocy najczęściej dopuszczają się koleżanki lub koledzy z klasy, osoby z Internetu
- niesatysfakcjonujące postępy uczniów w nauce, wynikające m.in. z braku nawyku systematycznego uczenia się,
- niezadawalająca frekwencja na zajęciach lekcyjnych w niektórych oddziałach,
- niewykorzystanie oferty zajęć pozalekcyjnych przez uczniów,
- słabe zaangażowanie rodziców w życie szkoły
- niska frekwencja rodziców na wywiadówkach – w klasach starszych
- brak zainteresowania wynikami w szkole, frekwencja i wynikami w szkole
- kontakt ze szkołą ograniczony do rozmów telefonicznych i kontaktów przez e-dziennik
- brak umiejętności rozwiązywania konfliktów rówieśniczych
- presja grupy
- podatność na wpływy
- niechęć do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, izolacja

- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, mała odporność na stres
- trudności w nauce

Słabe strony szkoły to:

- brak miejsca na indywidualne rozmowy nauczycieli z uczniami
- mało interesujące lekcje wychowawcze
- nie zawsze pracownicy szkoły zauważają problemy uczniów
- część uczniów nie czuje się w szkole bezpiecznie
- brak możliwości pełnej kontroli nad paleniem papierosów/e-papierosów przez uczniów
- nie wszyscy wychowawcy współpracują z pedagogiem i psychologiem szkolnym
- brak prostych i jasnych instrukcji, jasnych zasad
- niezadowolająca frekwencja na zajęciach lekcyjnych w niektórych oddziałach,
- niewykorzystanie oferty zajęć pozalekcyjnych przez uczniów,
- słabe zaangażowanie rodziców w życie szkoły
- niesatysfakcjonujące postępy uczniów w nauce, wynikające m.in. z braku nawyku systematycznego uczenia się,

Rekomendacje na rok szkolny 2024/2025

1. Kontynuowanie działań wychowawczo-profilaktycznych, które zapewniają uczniom poczucie bezpieczeństwa w szkole
2. Dbanie o dobre samopoczucie uczniów w grupie klasowej:
 - pomoc uczniom klas pierwszych w adaptacji do nowej szkoły,
 - w starszych klasach pogłębienie integracji,**
 - zwrócenie uwagi na uczniów wykluczonych lub mających problem w nawiązaniu relacji z rówieśnikami oraz w miarę możliwości wsparcie tych uczniów.**
3. **Objęcie szczególną opieką uczniów mających problemy psychiczne, współpraca w tym zakresie z rodzicami**
4. Organizacja szkolenia dla nauczycieli na temat depresji i działań autodestrukcyjnych młodzieży,
5. Szkolenia dla rodziców na temat zdrowia psychicznego młodzieży, budowania poczucia wartości u dziecka.
6. **Włączenie w tematykę godzin wychowawczych tematów związanych ze zdrowiem psychicznym–radzeniem sobie ze stresem, emocjami, poczuciem własnej wartości i samoakceptacji,**

7. **Zintensyfikować działania o charakterze integracyjnym**
8. **Ograniczyć lub wyeliminować występowanie przemocy psychicznej - agresji słownej.**
9. Zwiększyć współpracę z rodzicami.
10. **Wzmocnić działania zmierzające do poprawy samopoczucia uczniów w grupie.**
11. **Rozwijać kompetencje emocjonalno-społeczne uczniów**
12. W większym stopniu wykorzystać potencjał uczniów, stawiać na samodzielność i inicjatywę.
13. Utrwalić wśród uczniów asertywne zachowania mające na celu nie uleganie presji wychowanków.
14. Reagować na każde naganne zachowanie uczniów.
15. Motywować uczniów do większej aktywności na lekcjach.
16. Wyrabiać w uczniach obowiązkowość i odpowiedzialność za proces uczenia się.
17. **Prowadzić działania edukacyjno-profilaktyczne na temat zagrożeń związanych z:**
 - **przemocą psychiczną -hejtem, cyberprzemocą,**
 - **nadmiernym korzystaniem z telefonu komórkowego, Internetu,**
 - **trudnymi emocjami i sposobami radzenia sobie z nimi,**
 - **autoagresją**
 - **paleniem papierosów**
18. Prowadzić na bieżąco obserwację zachowania uczniów
19. Wzmacniać współpracę z pedagogiem i psychologiem szkolnym
20. Stosować pochwały za wszelkie przejawy pozytywnych działań – zarówno w sferze dydaktycznej jak i społecznej
21. Motywować uczniów do nauki i systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne, wdrożyć lekcje na temat dobowego rytmu biologicznego i jego znaczenia na funkcjonowanie człowieka
22. Zaostrzyć konsekwencje w sytuacjach niewłaściwego zachowania i wagarów, sporządzanie pism do policji i wniosków do sądu
23. Utrzymać otwartą i partnerską współpracę z rodzicami
24. Zachęcać rodziców do udziału w imprezach szkolnych
25. Zachęcać rodziców do wyrażania opinii
26. **Wsparcie zdrowia psychicznego młodzieży powinny stać się priorytetem**
27. **Wskazywać wzorce postępowania w budowaniu relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia**
28. **Wzmacniać poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej**
29. **Kształtować u uczniów poczucie godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób**
30. **Ukazywać wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności**

31. Kształtować postawę otwartą wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość
- 32. Rozwijać wrażliwość społeczną, moralną i estetyczną uczniów**
- 33. Angażować uczniów w życie szkoły i do zajęć pozalekcyjnych, także tych sprawiających trudności wychowawcze**
- 34. Angażować uczniów wycofanych, z niskim poczuciem wartości**
- 35. Objąć szczególną opieką przez wychowawcę i pedagoga/psychologa szkolnego uczniów przeżywających problemy osobiste, zwrócenie uwagi na uczniów mających problemy psychiczne współpraca w tym zakresie z rodzicami poprzez indywidualne porady i konsultacje, rozmowy na temat problemów dziecka, wskazywanie instytucji zajmujących się pomocą dla dziecka**
- 36. Włączać w tematykę godzin wychowawczych tematów związanych ze zdrowiem psychicznym – radzeniem sobie ze stresem, emocjami, , poczuciem własnej wartości i samoakceptacji**
- 37. Wskazywać miejsca, gdzie można znaleźć pomoc**

VI. Cele ogólne.

Działalność wychowawcza i profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- 4) **duchowa** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, podejmowanie decyzji w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych, rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na wzajemne potrzeby, podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania zachowań służących zdrowiu i promowania zdrowego stylu życia,
- 4) wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży,
- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami, w tym umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 3) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 4) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u młodzieży,

- 5) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej zagrożeniem epidemiologicznym, militarnym, ekologicznym, zaburzonymi relacjami rodzinnymi) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 6) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania epidemiom, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym, wyczerpaniu nerwowemu, wykluczeniu społecznemu,
- 9) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- 10) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego.
- 2) wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 4) wspieranie uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 5) wspieranie uczniów u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.
- 6) wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej,
- 7) wspieranie uczniów, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze cele w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy - odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie,
- rozbudzenie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,

- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia - kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- **eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,**
- **eliminowanie niebezpieczeństwa związanego z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,**
- **wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,**
- **uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,**
- **uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych (rodzina, nauczyciele, specjaliści).**

VII. Organizacja pracy profilaktyczno-wychowawczej – tematyka szczegółowa.

Sfera	Cel	Zadanie	Osoba odpowiedzialna
Sfera fizyczna	1. Kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej	1. Realizacja programów związanych ze zdrowiem i higieną. 2. Organizowanie akcji sportowo – rekreacyjnych. 3. Motywowanie uczniów do udziału w zajęciach sportowych. Zwiększenie aktywności fizycznej. Organizacja atrakcyjnych zajęć wychowania fizycznego. 4. Organizowanie zajęć szkolnych i pozaszkolnych wspomagających rozwój fizyczny uczniów oraz kształcących nawyk aktywnego wypoczynku m.in. wycieczki, rajdy krajoznawcze, rozgrywki sportowe.. 5. Propagowanie bezpiecznego i odpowiedzialnego sposobu spędzania wolnego czasu uczniów. 6. Uświadomienie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z telefonu komórkowego oraz multimediiów 7. <i>Nauka udzielania pierwszej pomocy.</i> 8. Lekcje wychowawcze na temat: - kształtowania nawyków zdrowego stylu życia - dbałość o higienę osobistą i własny wygląd. - uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniami - profilaktyka uzależnień (dopalacze, narkotyki, alkohol, nikotyna,) - zagadnień związanych z wirusem HIV, AIDS, - anoreksji, bulimii, otyłości - profilaktyka chorób zakaźnych i nowotworowych WZW, HBV, HCV, rak skóry, rak piersi, rak szyjki macicy, - kulturalne formy spędzania czasu wolnego	Nauczyciele wychowania fizycznego, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciel biologii, pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciel EDB

	<p><u>Higiena cyfrowa</u> 2. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.</p>	<p>1. Kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych 2. Zajęcia warsztatowe dla uczniów dotyczące życia w cyfrowym świecie, ze szczególnym uwzględnieniem sztucznej inteligencji, bezpieczeństwa w sieci, w tym dezinformacji (fake newsy) 3. <i>Kształtowanie prawidłowych zachowań związanych z używaniem technologii informacyjno- komunikacyjnych, zwłaszcza internetu</i> 4. <i>Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji. Korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.</i></p> <p>4. Lekcje wychowawcze na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsekwencji nadużywania multimediiów (uzależnienie cyfrowe) - rodzaje środków masowego przekazu - rola mass mediów w życiu współczesnego człowieka - różnorodność źródeł informacji i sposoby korzystania z nich - bezpieczeństwo w sieci - reklama i jej wpływ na człowieka - krytyczna analiza treści przekazanych przez mass media <p>Skuteczne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. https://webowadbp.wixsite.com/tikowe-wsparcie Narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnej, które pomagają uczyć się szybciej i efektywniej! https://webowadbp.wixsite.com/metody-narzedzia</p>	<p>Nauczyciele informatyki, wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>
--	---	---	---

<p>Sfera społeczna</p>	<p>1. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie wycieczek przedmiotowych i krajoznawczych, wyjazdów do kin i teatrów. 2. Zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi pracę szkoły (Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo – Profilaktycznym Szkoły, Regulaminami BHP pracowni przedmiotowych, itp.) 3. Kształtowanie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie. 4. Kształtowanie szacunku do drugiego człowieka. Rozwijanie tolerancji na odmienność innych 5. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie. 6. Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp. 7. Organizowanie akcji charytatywnych 8. Angażowanie uczniów w akcje promujące postawy prozdrowotne 9. Promowanie wartości rodzinnych, społecznych i obywatelskich 10. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych dot. osób niepełnosprawnych 11. Angażowanie rodziców w życie szkoły 12. Budowanie właściwych relacji społecznych w klasie- integracja zespołów klasowych /przeciwdziałanie skutkom izolacji społecznej, braku akceptacji w grupie/ 13. Dbłość o kulturę słowa i znajomość zasad kulturalnego zachowania się. 14. Rozwijanie zainteresowań kulturą. 15. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych- wychowanie do życia w rodzinie. 16. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych 	<p>Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, pedagog, psycholog, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele języka polskiego i historii, nauczyciel EDB</p>
------------------------	---	---	---

16. Uczenie zasad demokracji.
17. Promowanie zasad dobrego wychowania
18. Rozwijanie samorządności uczniów.
19. Edukacja prawna:
 - popularyzowanie wiedzy o prawie
 - odpowiedzialność karna - Lekcje z Temidą - spotkanie z prawnikiem
 - warsztaty z funkcjonariuszami Policji
20. **Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.**
 - reagowanie w sytuacji zagrożenia działaniami wojennymi
 - zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej,
 - edukacja obronna obejmująca

Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny,

<https://webowadbp.wixsite.com/rodzina/wychowawcza-rola>

<https://webowadbp.wixsite.com/rodzina>

Kształtowanie postaw ukierunkowanych na podejmowanie odpowiedzialnych decyzji

<https://wakelet.com/wake/3WL5JePTXnI9dPsYCdP6G>

Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych. Działania wychowawcze szkoły

<https://dbp.wroclaw.dolnyslask.pl/biblioteki/wroclaw/wsipo/2618-wychowanie-do-wartosci-ksztaltowanie-postaw-i-respektowanie-norm-spoecznych>

Wszyscy nauczyciele,

	<p>2. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.</p> <p>3. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie</p>	<p>Kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów</p> <ul style="list-style-type: none"> - ułatwienie uczniom z Ukrainy integracji w polskiej szkole, pomoc w nauce oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa w nowej sytuacji - przybliżenie polskiej kultury i tradycji - włączenie do działań adaptacyjnych chętnych rodziców i uczniów <p>https://webowadbp.wixsite.com/migracje-uchodzctwo</p> <p>Doradztwo edukacyjno-zawodowe - zajęcia z doradcą zawodowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja młodzieży w warunkach zmiennej rzeczywistości społeczno-kulturalnej - kompetencje polonistyczne w kreowaniu uczniowskiej drogi zawodowej - przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego wyboru dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej - rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów <p>Organizowanie spotkań z ludźmi różnych zawodów. Współpraca z uczelniami wyższymi. Współpraca szkoły z pracodawcami</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog, psycholog, nauczyciele przedmiotów zawodowych, języka polskiego, kierownik szkolenia praktycznego</p>
<p>Sfera psychiczna (intelektualna i emocjonalna)</p>	<p>Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego</p> <p>Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.</p>	<p>1. Warsztaty na temat sposobów radzenia sobie z lękiem, napięciem emocjonalnym i radzenia sobie w trudnych sytuacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i opanowanie własnych emocji - przeciwdziałanie zachowaniom autodestrukcyjnym (samookaleczanie, myśli samobójcze, -próby samobójcze, samobójstwo) - radzenie sobie ze stresem, lękiem, własną złością i agresją - radzenie sobie w trudnych sytuacjach życiowych <p>2. Wspieranie rozwoju psychicznego uczniów i wyposażenie ich w</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele,</p>

		<p>kompetencje emocjonalno-społeczne.</p> <p>3. Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości - wsparcie pedagoga i psychologa, spotkania z psychologiem.</p> <p>4. Indywidualizacja procesu nauczania – dostosowania, IPETY</p> <p>5. Diagnozowanie trudności w uczeniu się</p> <p>6. Podejmowanie działań wspomagających ucznia w radzeniu sobie z trudnościami i niepowodzeniami w nauce</p> <p>7. Zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się - metody skutecznego uczenia się, metody ułatwiających zapamiętywanie</p> <p>8. Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą</p> <p>9. Konsultacje dla uczniów i rodziców</p>	
Sfera duchowa	<p>1. Kształtowanie postaw moralnych.</p> <p>2. Rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych</p>	<p>1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości</p> <p>2. Stymulowanie rozwoju moralnego uczniów i kształtowanie w nich postaw szacunku względem innych ludzi oraz określonych wartości</p> <p>3. Kształtowanie u uczniów cech charakteru związanych z siłą moralną takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odwaga. Mimo presji, czy nacisków uczeń nie rezygnuje z robienia tego co według niego jest właściwe. - Uczciwość. Uczeń mówi prawdę, zawsze. - Integralność moralna. Pokazuje swoje prawdziwe ja. Działa zgodnie z tym, w co wierzy. - Szacunek. Szanuje ludzi, ich poglądy i jest życzliwy. - Sprawiedliwość. Przestrzega zasad, wszystkich traktuje tak samo. 	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele religii i etyki</p>

- Lojalność, wierność. Wywiązuje się ze zobowiązań, można na nim polegać.
 - Odpowiedzialność. Jest osobą rzetelną, reaguj i zaspokaja potrzeby swoje i innych.
 - Życzliwość i troskliwość. Troszczy się, pomaga, wykazuje się wrażliwością.
 - Tolerancja. Akceptuje odmiennosc i niedoskonalość innych ludzi.
4. Kształtowanie dojrzałości moralnej: 6 głównych charakterystyk, które powinna posiadać osoba dojrzała moralnie:
- szacunek dla ludzkiej godności (zawiera on w sobie: poszanowanie wartości i praw wszystkich ludzi; unikanie oszustwa i nieuczciwości; promowanie stanowiska, iż wszyscy ludzie są równi; poszanowanie wolności sumienia; współpracę z osobami o odmiennych punktach widzenia; powstrzymywanie się od uprzedzeń);
 - troska o dobro innych (zawiera ona w sobie: świadomość tego, iż ludzie są od siebie współzależni; troskę o dobro kraju; dążenie do sprawiedliwości społecznej; czerpanie przyjemności z pomagania innym oraz pomaganie innym w osiągnięciu dojrzałości moralnej);
 - integracja indywidualnych interesów i zobowiązań społecznych (zawiera ona w sobie: angażowanie się w życie społeczne; sprawiedliwy podział pracy w danej społeczności; wywiązywanie się ze zobowiązań; rozwijanie samooceny poprzez relacje z innymi osobami);
 - integralność (obejmuje ona: przywiązywanie wagi do staranności; opowiadanie się po stronie zasad moralnych; wykazywanie się odwagą moralną; wiedzę dotyczącą tego kiedy należy iść na kompromis, a kiedy stanąć do konfrontacji; przyjmowanie odpowiedzialności za własne wybory);
 - refleksja nad wyborami moralnymi (obejmuje ona: dostrzeganie problemów moralnych w konkretnych sytuacjach; stosowanie zasad moralnych przy wydawaniu sądów/formułowaniu ocen moralnych; zastanawianie się nad konsekwencjami podejmowanych decyzji; poszukiwanie informacji

		dotyczących ważnych problemów moralnych w swojej społeczności i na świecie); - szukanie pokojowych rozwiązań konfliktów (zawiera ono w sobie: dążenie do sprawiedliwego rozwiązania konfliktów osobistych i społecznych; unikanie agresji fizycznej i słownej; uważne słuchanie innych; zachęcanie innych do komunikacji; działanie na rzecz pokoju)	
--	--	---	--

VIII. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespole wychowawczym i nauczycieli,

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest otwarty i elastyczny, uwzględniający wciąż zmieniającą się rzeczywistość oraz zmieniające się środowisko i potrzeby ucznia.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został zatwierdzony przez Radę Rodziców i Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Architektoniczno - Projektowych w Gdańsku.

Załącznik:

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka.